

D2.4 Strategia de consolidare a implicării cetățenilor vulnerabili și documente justificative

Livrabil: D2.4

Autor: Societatea pentru Proiectarea Dezvoltării Durabile (DOOR)

Data: 21/12/2023

Revizuire:

Cuprins

1. Introducere: cum se utilizează acest manual	3
2. Sărăcia energetică	4
2.1. Fenomenul sărăciei energetice	4
2.2. Indicatori selectați ai sărăciei energetice în țările pilot ale proiectului ReHABITA	7
3. Inițiative cheie	11
3.1. Convenția Primarilor	11
SECAP	11
3.2. Centrul de Consiliere privind Sărăcia Energetică (Energy Poverty Advisory Hub)	12
3.3. Valul de renovare	13
4. Conturarea abordării ReHABITA	15
4.1. Broșuri, pliante și alte material de comunicare	15
4.2. Zile de informare/standuri	21
4.3. Adunări colective/întâlniri comunitare	23
4.4. Activități online ale birourilor ReHABITA	26
4.5. Promovarea proiectului ReHABITA prin emisiuni TV și radio	28
4.6. Schimb de cunoștințe de la ghișeele pentru renovarea energetică	30
4.7. Cooperare cu organizațiile caritabile și ONG-uri locale	33
5. Stabilirea unei strategii de implicare a cetățenilor	37
6. Concluzie	40

1. Introducere: cum se utilizează acest manual

Acest manual este conceput și dezvoltat pentru a prezenta resursele disponibile pe care membrii proiectului ReHABITA le pot folosi pentru a intensifica implicarea cetățenilor vulnerabili din punct de vedere energetic sau a cetățenilor care sunt expuși riscului de sărăcie energetică în procesele de renovare energetică. Sărăcia energetică este un fenomen complex. Depinde de mai mulți factori cu contribuții diferite. Contribuția acestor factori este condiționată de contextul și condițiile specifice dintr-o anumită țară.

Acest manual recunoaște această complexitate și nu oferă o abordare unică, de tip carte de bucate. Membrii proiectului ReHABITA sunt încurajați să aleagă între resursele prezentate în acest manual atunci când își conturează propria strategie de implicare a cetățenilor în procesele de renovare energetică, în funcție de condițiile locale specifice, de resursele disponibile și de nevoi.

Manualul nu intră în profunzimea discuțiilor și cercetărilor academice privind sărăcia energetică. Mai degrabă, oferă sfaturi practice și exemple de bune practici privind modul de implicare a cetățenilor săraci în energie și de comunicare a fenomenului sărăciei energetice: de la ateliere și zile de informare pentru părțile interesate și cetățenii care se confruntă cu sărăcia energetică la acțiuni mai strategice și pe termen lung, cum ar fi aderarea la organizații de rețea, utilizarea de scheme de finanțare inovatoare sau înființarea de birouri specializate și ghișee unice pentru sărăcia energetică și renovarea energetică.

2. Sărăcia energetică

2.1. Fenomenul sărăciei energetice

Sărăcia energetică a devenit relativ recent un subiect de discuție și de elaborare a politicilor publice. Nu ar trebui să fie surprinzător faptul că multe țări nu au încă o definiție națională a sărăciei energetice. Principalele aspecte incluse în definiția sărăciei energetice se suprapun adesea cu alte concepte de politică energetică, cum ar fi reziliența, securitatea energetică, sărăcia, justiția și sustenabilitate. Lipsa unei definiții naționale a sărăciei energetice reprezintă o problemă potențială, deoarece o definiție națională a sărăciei energetice ar facilita în mod semnificativ dezvoltarea și punerea în aplicare a cadrelor de reglementare și monitorizarea acestora.

Definiții naționale ale sărăciei energetice în țările pilot ReHABITA

Țara	Definiție
Bulgaria	O gospodărie aflată într-o situație de sărăcie energetică este definită pe baza: 1. Venitul mediu lunar disponibil al membrilor gospodăriei; 2. Costul tipic al consumului de energie; 3. Caracteristicile energetice ale locuinței ¹
Croația	Deși Croația nu are o definiție națională a sărăciei energetice în documentele strategice importante, sărăcia energetică este descrisă, de obicei, folosind mai multe definiții internaționale: 1. "O gospodărie este săracă din punct de vedere energetic dacă trebuie să cheltuiască mai mult de 10% din venitul său pentru a menține locuința la o temperatură adecvată." ² 2. "Incapacitatea de a încălzi locuința până la un nivel necesar din punct de vedere social și material" ³ 3. "În absența unei definiții, sărăcia energetică poate fi măsurată și cu ajutorul unor indicatori indirecti. Statisticile Uniunii Europene privind venitul și condițiile de viață (EU-SILC) includ trei variabile utilizate în mod obișnuit pentru a descrie și măsura sărăcia energetică în UE: • Incapacitatea de a încălzi în mod corespunzător locuința; • facturile de energie acumulate și neplătite; și • Prezența unui acoperiș care prezintă scurgeri de apă, pereți, podele sau fundații umede sau degradarea ramei ferestrelor sau a podelelor." ⁴

¹ Articolul 3 din Regulamentul privind criteriile, condițiile și procedura de stabilire a statutului unei gospodării aflate în situație de sărăcie energetică

² Boardman., B. *Fuel poverty: from cold homes to affordable warmth*. Belhaven Press, 1991

³ Buzar, S. (2007). "When homes become prisons: the relational spaces of postsocialist energy poverty". *Environment and Planning A*, 39(8), 1908-1925.

⁴ *Multi-apartment energy renovation program building for the period until 2030*, https://mpgi.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/EnergetskaUcinkovitost/Program_energetske_obnove_VS_zgrada_do_2030.pdf (accesat la 20 ianuarie 2024)

	Cu toate acestea, în ciuda lipsei unei metodologii și a unei definiții detaliate a sărăciei energetice, problema este recunoscută în mod clar în Programul de renovare energetică a locuințelor familiale pentru perioada 2014-2020. Pentru prima dată în Croația, finanțarea pentru renovarea energetică a caselor de familie a fost pusă la dispoziția cetățenilor cu risc de sărăcie energetică, definiți, în sensul programului, ca beneficiari ai ajutorului minim garantat sau membri ai gospodăriilor beneficiarilor de ajutor minim garantat. Măsurile planificate pentru renovarea energetică și costul certificatelor energetice pentru acești cetățeni sunt finanțate integral (100%) de către Fondul pentru protecția mediului și eficiență energetică. Având în vedere complexitatea problemei sărăciei energetice, un alt program de combatere a sărăciei energetice, care include utilizarea surselor de energie regenerabilă în clădirile rezidențiale din zonele asistate și zonele de interes special al statului, este programat să se desfășoare până în 2025.⁵ De asemenea, acest program nu definește sărăcia energetică în Croația și nici nu elaborează o metodologie pentru determinarea criteriilor de dobândire a statutului de consumator cu sărăcie energetică. Acesta abordează doar o parte a problemei, și anume populația care locuiește în clădirile aflate sub jurisdicția departamentului de stat din zonele de interes special pentru stat.
Letonia	Incapacitatea unui utilizator casnic de a menține o temperatură adecvată în locuință sau de a utiliza serviciile furnizate de comercianții de furnizare a energiei sau de a le plăti din cauza eficienței energetice scăzute sau pentru că plata acestor servicii are o pondere ridicată în venitul gospodăriei.⁶ O gospodărie afectată de sărăcie energetică este o gospodărie în sensul Legii privind serviciile sociale și asistența socială care îndeplinește cel puțin unul dintre următoarele criterii: 1) el sau ea a fost recunoscut ca fiind o nevoiaș sau cu venituri reduse și primește sprijin material pentru acoperirea cheltuielilor legate de utilizarea locuinței; 2) el sau ea închiriază un spațiu rezidențial sau un apartament social deținut sau închiriat de o administrație locală în conformitate cu Legea privind asistența în rezolvarea problemelor legate de apartamente sau cu Legea privind apartamentele sociale și casele rezidențiale sociale.⁷
România	o) sărăcie energetică - imposibilitatea consumatorului vulnerabil, definit la lit. a), de a-și acoperi nevoile minime de energie, definite la lit. p); a) consumator vulnerabil de energie, denumit în continuare consumator vulnerabil - persoana singură/familia care, din motive de sănătate, vârstă, venituri insuficiente sau izolare față de sursele de energie, are nevoie de măsuri de protecție socială și de servicii suplimentare pentru a-și asigura nevoile minime de energie;

⁵ Programul de reducere a sărăciei energetice

https://mpgi.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/EnergetskaUcinkovitost/Program_suzbijanja_energets_kog_siromastva_do_2025.pdf (accesat la 20 ianuarie 2024)

⁶ Legea energiei 21/1/2021, Capitol XVII

⁷ Ibidem.

	p) nevoi minime de energie - consumul minim de energie al unei singure persoane/familii pentru iluminat, pentru răcirea și încălzirea optimă a locuinței, pentru susținerea instalațiilor de gătit și pentru furnizarea de apă caldă în locuință, pentru utilizarea mijloacelor de comunicare care necesită utilizarea energiei sau pentru alimentarea dispozitivelor medicale pentru a menține viața sau pentru a îmbunătăți sănătatea oamenilor. Limita minimă de consum este stabilită prin ordin al Ministerului Muncii și Protecției Sociale, pe baza datelor puse la dispoziție de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei, precum și de Institutul Național de Statistică ⁸
Spania	Sărăcia energetică este situația unei gospodării în care nevoile de bază de aprovizionare cu energie nu pot fi satisfăcute din cauza unui nivel insuficient de venituri și poate fi agravată de locuințe ineficiente din punct de vedere energetic. ⁹

Cu toate acestea, definiția cea mai utilizată în documentele UE consideră sărăcia energetică ca fiind un set de condiții în care "indivizii sau gospodăriile nu sunt în măsură să se încălzească, să se răcească sau să furnizeze alte servicii energetice necesare în locuințele lor la un cost accesibil".¹⁰ Cu alte cuvinte, sărăcia energetică este "incapacitatea de a realiza capacitățile esențiale ca urmare directă sau indirectă a accesului insuficient la servicii energetice accesibile, fiabile și sigure, luând în considerare mijloacele alternative rezonabile disponibile pentru realizarea acestor capacități".¹¹ Pentru a pune aceste definiții în perspectivă, potrivit Eurostat, procentul europenilor care nu reușesc să-și mențină locuința la o temperatură adecvată a crescut de la 7,5 % în 2020 la 9,3 % în 2022.¹²

După cum s-a menționat în introducere, sărăcia energetică este rezultatul mai multor factori care au contribuții diferite. Cu toate acestea, trei factori comuni și cei mai importanți care contribuie la sărăcia energetică sunt veniturile scăzute ale gospodăriilor, costurile ridicate ale energiei și locuințele ineficiente din punct de vedere energetic. Abordările existente pentru definirea fenomenului se bazează pe indicatori cantitativi, cum ar fi proporția cheltuielilor gospodăriilor cu facturile energetice în raport cu venitul lor sau raportul dintre acesta și pragul de sărăcie după scăderea costului pentru serviciile energetice (abordarea de 10%, "venit scăzut - costuri ridicate", "limita minimă a venitului"), precum și pe indicatori calitativi (abordarea consensuală).

Este important de menționat că sărăcia energetică este un factor important pentru alte afecțiuni - are o influență serioasă asupra sănătății sociale, fizice și mentale. Altfel spus, sărăcia energetică

⁸ **Legea nr. 226 din 16 Septembrie 2021**

⁹ *The Spanish National Strategy against Energy Poverty 2019-2024*

(https://www.miteco.gob.es/content/dam/miteco/es/ministerio/planes-estrategias/estrategia-pobreza-energetica/estrategianacionalcontralapobrezaenergetica_tcm30-502982.pdf)

¹⁰ Thomson, H., & Bouzarovski, S. (2018). *Addressing energy poverty in the European union: State of play and action*. EU Energy Poverty Observatory, Manchester.

¹¹ Day, G. Walker, Simcock, N. (2016). *Conceptualising energy use and energy poverty using a capabilities framework*, EP93

¹² *Population unable to keep home adequately warm by poverty status*

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_07_60/default/table?lang=en (accesat la 20 ianuarie 2024)

În sine este un factor de risc grav pentru sănătatea generală a persoanelor care se confruntă cu ea; are efecte negative asupra sănătății mintale, a problemelor respiratorii și circulatorii, are un rol direct în creșterea numărului de decese pe timp de iarnă sau de vară și contribuie la excluderea socială.¹³

2.2. Indicatori selectați ai sărăciei energetice în țările pilot ale proiectului ReHABITA

Deși sărăcia energetică rezultă, de obicei, din veniturile scăzute ale gospodăriilor, costurile ridicate ale energiei și locuințele ineficiente din punct de vedere energetic, contribuția unui anumit factor la starea generală de sărăcie energetică dintr-o țară variază. Pentru a demonstra acest lucru, mai jos sunt prezentate câteva tabele cu indicatori ai sărăciei energetice care arată modul în care acești factori variază de la o țară la alta.

Tabelul 1: Ponderea populației care nu poate menține locuința suficient de caldă, în funcție de statutul de sărăcie și de restanțele la plata facturilor la utilități

Țara pilot ReHABITA	Incapabil să mențină locuința suficient de caldă % din populație ¹⁴	Restanțe la plata facturilor de utilități % din populație ¹⁵
Bulgaria	22.5	18.8
Croația	7	14.5
Letonia	7.1	5.9
România	15.2	17.8
Spania	17.1	9.2
Uniunea Europeană 27 (din 2020)	9.3	6.9

Să luăm în considerare mai întâi *Tabelul 1 - Ponderea populației care nu poate menține locuința suficient de caldă în funcție de statutul de sărăcie și de restanțele la plata facturilor la utilități*. Procentul de arierate la facturile de utilități în Uniunea Europeană este de 6,9%. Patru dintre țările pilot ReHABITA (Bulgaria, Croația, România și Spania) au procente peste media UE. Este demn de remarcat faptul că Bulgaria este lider la acest indicator, cu 18,8% din populația sa care se confruntă cu arierate la plata utilităților. În schimb, în Letonia, 5,9% din populația sa înregistrează arierate la plata facturilor de utilități, o cifră semnificativ sub media UE și în comparație favorabilă cu celelalte țări pilot. Aceste date sugerează existența unei posibile "sărăcii energetice ascunse", în care gospodăriile, pentru a face față facturilor, își reduc

¹³ Bouzarovski, S., & Petrova, S. (2015). A global perspective on domestic energy deprivation: Overcoming the energy poverty–fuel poverty binary. *Energy Research & Social Science*, 10, 31-40.

¹⁴ *Population unable to keep home adequately warm by poverty status*
https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sgd_07_60/default/table?lang=en (accessed on January 20th 2024)

¹⁵ *Arrears on utility bills - EU-SILC survey*
https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_mdcs07/default/table?lang=en (accessed on January 20th 2024)

consumul de energie, ceea ce duce la lipsa de confort termic în locuințele lor. Acest fenomen ar putea indica o problemă mai profundă în ceea ce privește accesul la serviciile de bază și calitatea vieții în aceste gospodării.

Tabelul 2: *Prețurile energiei electrice în ultimii 5 ani*¹⁶

Țara pilot ReHABITA	2019	2020	2021	2022	2023
(€ cenți/kWh)					
Bulgaria	8.31	8.31	8.53	9.11	9.48
Croația	10.28	10.12	10.03	10.6	11.7
Letonia	11.36	9.96	10.24	17.79	25.21
România	9.83	10.45	11.15	17.79	33.73
Spania	13.26	11.78	13.58	25.79	15.34
Uniunea Europeană 27 (din 2020)	12.82	12.69	13.41	19.39	23.35

Tabelul 2 arată că, în 2023, România avea cel mai mare preț al energiei electrice, iar Bulgaria cel mai mic preț al energiei electrice. Tendința din ultimii 5 ani arată că prețul energiei electrice este în creștere în toate țările.

Tabelul 3: *Prețurile gazelor în ultimii 5 ani*¹⁷

Țara pilot ReHABITA	2019	2020	2021	2022	2023
(€ cenți/kWh)					
Bulgaria	4.38	3.89	3.63	7.79	10.43
Croația	3	3.11	3	3.46	3.9
Letonia	3.51	2.43	2.29	5.93	12.62
România	2.92	2.72	2.66	5.13	12.03
Spania	5.48	5.37	5.26	6.07	8.91
Uniunea Europeană 27 (din 2020)	4.58	4.3	4.11	6.29	10.19

Tabelul 3 arată că, în 2023, Letonia avea cel mai mare preț al gazelor naturale, iar Croația avea cel mai mic preț al gazelor naturale.

Tabelul 4: *Tipuri de energie utilizate pentru încălzirea locuințelor.*¹⁸

¹⁶ *Prețurile energiei electrice în ultimii 5 ani*

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nrg_pc_204/default/table?lang=en%20 (accesat la 20 ianuarie 2024)

¹⁷ *Prețurile gazelor în ultimii 5 ani*

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nrg_pc_202/default/table?lang=en (accesat la 20 ianuarie 2024)

¹⁸ *Baseline Assessment Report: Working on the ground with energy-poor households and policymakers to mitigate energy poverty levels. Powerpoor* (Aprilie 2021)

https://powerpoor.eu/sites/default/files/2022-09/D%204.2_Baseline%20A_Report_v1.0.pdf (accesat la 20 ianuarie 2024)

Țara pilot ReHABITA	Încălzire centralizată/ de cartier	Electricitate	Petrol și produse petroliere	Gaz	Cărbune	Lemn (biomasă, peleți, brichete etc.)	Altele (pompe de căldură etc.)
Bulgaria	28.4%	51.9%	0.1%	2.5%	6.7%	10.2%	0.1%
Croația	5%	21%	4%	19%	N/A	48%	N/A
Letonia	30.40%	13.70%	2.70%	8.90%	N/A	41.40%	N/A
România	16%	2%	5%	33%	6%	38%	N/A
Spania	N/A	7.59%	31.42%	20.29%	0.90%	39.41% (biomasă)	N/A

În *tabelul 4* sunt prezentate tipurile de energie utilizate pentru încălzirea locuințelor. O pondere semnificativă de energie electrică pentru încălzire este utilizată în Bulgaria, iar lemnul în Croația în același scop.

Tabelul 5: *Ponderea consumului final de energie în sectorul rezidențial, pe tipuri de utilizări finale, 2018*¹⁹

Țara pilot ReHABITA	Încălzirea spațiilor	Răcirea spațiului	Încălzirea apei	Gătire	Iluminat și aparate	Alte utilizări finale
Bulgaria	52.80%	0.40%	18.00%	8.50%	20.20%	0%
Croația	68.30%	1.90%	10%	6.50%	13.20%	0%
Letonia	66%	0%	18.50%	7.10%	7.90%	0.60%
România	62.4%	0.3%	14.1%	9.9%	13.3%	0%
Spania	43.10%	1%	17%	7.40%	31.40%	0%

¹⁹ *Energy consumption in households*

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Energy_consumption_in_households#Energy_consumption_in_households_by_type_of_end-use (accesat la 20 ianuarie 2024)

Tabelul 5: ilustrează faptul că energia utilizată pentru încălzire deține cea mai mare pondere în toate țările. Este interesant de observat că în Spania se utilizează o cantitate semnificativă de energie pentru iluminat și aparate de uz casnic.

Tabelul 6: Ponderea combustibililor utilizați în consumul final de energie în sectorul rezidențial, % (2017)²⁰

Țara pilot ReHABITA	Electricitate	Căldura evacuată	Gaz	Combustibili solizi	Petrol și produse petroliere	Energie regenerabilă și deșeuri
Bulgaria	42.3	14.5	3.5	5.1	1.0	33.6
Croația	23.2	4.9	20.3	0.1	5.2	46.3
Letonia	11.7	30.1	9.7	0.5	4.4	43.6
România	14.1	10.1	32.7	0.4	3.8	38.9
Spania	43.0	0.0	18.3	0.5	18.5	19.7
Uniunea Europeană 27 (din 2020)	24.6	7.6	36.2	3.1	10.8	17.6

Tabelul 6: prezintă consumul final de energie în sectorul rezidențial în 2017, evidențiind faptul că energia electrică a fost combustibilul predominant în Bulgaria și Spania. Pe de altă parte, deșeurile au fost principala sursă de energie în consumul final de energie în sectorul rezidențial în Croația și Letonia.

²⁰ Share of fuels in the final energy consumption in the residential sector, 2017

[https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Share_of_fuels_in_the_final_energy_consumption_in_the_residential_sector,_2017_\(%25\).png](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Share_of_fuels_in_the_final_energy_consumption_in_the_residential_sector,_2017_(%25).png) (Accesat la 20 ianuarie 2024)

3. Inițiative cheie

3.1. Convenția Primarilor

Convenția primarilor (CoM) din Europa este cea mai importantă inițiativă din UE pentru semnatarii care se angajează să atenueze schimbările climatice și să se adapteze la consecințele acestora. Viziunea sa este ca, până în 2050, toți cetățenii să trăiască în orașe decarbonizate și reziliente, cu acces la energie la prețuri accesibile, sigure și durabile. Aceasta include, printre altele, reducerea sărăciei energetice. Obiectivul Pactului primarilor, care se referă la faptul că orașele semnatare se angajează să acționeze pentru a sprijini punerea în aplicare a obiectivului UE de reducere cu 55 % a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2030 ²¹ și adoptarea unei abordări comune pentru a aborda atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, poate determina autoritățile locale să promoveze această problemă și să ia măsuri eficiente în serviciul cetățenilor vulnerabili din punct de vedere energetic.

Cum pot municipalitățile ReHABITA să utilizeze CoM pentru a implica cetățenii în renovarea energetică?

	Birou ReHABITA
De ce	• Acces la oportunități de colaborare și de rețea • Facilitarea cooperării și a sprijinului din partea autorităților naționale pentru membrii rețelei CoM și activitățile lor locale.
Cum	• Utilizarea experienței, informațiilor, cunoștințelor și resurselor pe diverse teme legate de sărăcia energetică, eficiența energetică, renovarea energetică, schimbările climatice și adaptarea la schimbările climatice de la membrii rețelei. • Webinarii pentru angajații municipalității și ai birourilor ReHABITA privind sărăcia energetică și atenuarea acesteia

SECAP

Planurile SECAP (Planurile privind energia durabilă și clima) reprezintă un instrument important și util pentru municipalități. Prin intermediul unui SECAP, municipalitățile își definesc viziunea și obiectivele în materie de energie și climă și, ulterior, enumeră și pun în aplicare activitățile necesare pentru atingerea obiectivelor stabilite. SECAP-urile oferă un cadru pentru dezvoltarea durabilă și ajută comunitățile în tranziția lor către un viitor cu emisii reduse de dioxid de carbon și rezilient. În plus, procesul SECAP încurajează autoritățile locale să se implice cu părțile interesate, să crească gradul de conștientizare și să creeze parteneriate pentru a spori succesul inițiativelor lor de sustenabilitate.

²¹ Comisia Europeană, 2030 Climate Target Plan, https://ec.europa.eu/clima/eu-action/european-green-deal/2030-climate-target-plan_en

Autoritățile locale care aderă la inițiativa "Convenția primarilor pentru climă și energie - Europa" se angajează să prezinte un plan de acțiune (SECAP) în termen de doi ani de la semnarea oficială a inițiativei. Acest plan de acțiune este un instrument-cheie de punere în aplicare pentru semnatarul Convenției. Acesta definește obiectivul (obiectivele) de atenuare și obiectivul (obiectivele) de adaptare. Acesta se bazează pe un inventar de referință al emisiilor și pe o evaluare a riscurilor și a vulnerabilității, care oferă o analiză a situației actuale la un moment dat. Acestea servesc drept bază pentru definirea unui set cuprinzător de acțiuni pe care semnatarii intenționează să le întreprindă pentru a-și atinge obiectivele, inclusiv reducerea sărăciei energetice.

În 2022, Convenția Primarilor a introdus, de asemenea, cel de-al treilea pilon - atenuarea sărăciei energetice - și a inclus evaluarea sărăciei energetice în modelul SECAP. Evaluarea sărăciei energetice ajută la definirea stării de sărăcie energetică într-o autoritate locală. Aceasta este parte integrantă a SECAP. Evaluarea sărăciei energetice oferă posibilitatea de a alege dintr-o varietate de indicatori din mai multe macro-domenii: climă, instalații/locuințe, mobilitate, aspecte socio-economice, cadru politic și de reglementare și participare/conștientizare. Fiecare indicator poate fi definit în continuare prin selectarea unui an de bază și a unui nivel actual, fie la nivel de gospodărie, fie la nivel de persoană. Semnatarii sunt liberi să selecteze oricât de mulți indicatori doresc și să îi utilizeze pentru a monitoriza progresele înregistrate.

	Municipalități
De ce	• Pentru a crea măsuri de combatere a sărăciei, va fi utilă includerea cetățenilor săraci în energie în procesul de proiectare comună. Cetățenii posedă adesea perspective valoroase și cunoștințe practice despre consumul lor de energie care pot lipsi factorilor de decizie. • Implicarea cetățenilor valorifică expertiza locală, îmbunătățind relevanța și eficiența politicilor.
Cum	• Folosirea biroului ReHABITA ca loc de incluziune a cetățenilor săraci în energie. De exemplu, unul dintre instrumentele sugerate în acest manual este reprezentat de Adunările colective - municipalitățile pot include, în cadrul reuniunilor lunare ale Adunărilor colective, cetățeni pentru a le oferi o platformă pentru a propune și a discuta măsuri pentru SECAP sau un document local similar.

3.2. Centrul de Consiliere privind Sărăcia Energetică (Energy Poverty Advisory Hub)

Centrul de consultanță privind sărăcia energetică (EPAH) este principala inițiativă a UE care vizează reducerea sărăciei energetice și accelerarea tranziției către un viitor energetic echitabil pentru administrațiile locale. Misiunea EPAH este de a fi un nod central de expertiză și informații legate de combaterea sărăciei energetice în Europa, destinat tuturor părților interesate care doresc să ia măsuri de combatere a sărăciei energetice în Europa. EPAH oferă sprijin direct, formare online și rezultate ale cercetării, precum și își propune să construiască o rețea de părți interesate să ia măsuri pentru combaterea sărăciei energetice în Europa.

Cum pot municipalitățile ReHABITA să folosească resursele EPAH pentru a implica cetățenii în renovarea energetică?

	Biroul ReHABITA
De ce	• Platformă pentru colaborare și schimburi între autoritățile locale și alte părți interesate • Accesul la actualizările ATLAS interactive online ale EPAH privind proiectele și măsurile implementate la nivel local pentru reducerea sărăciei energetice.
Cum	• Găsirea și utilizarea unor măsuri, practici și tipuri de activități din proiecte similare care au fost testate în practică ca fiind eficiente. • Utilizarea cursurilor online pentru reducerea sărăciei energetice - cursurile oferă informații practice, cu studii de caz, bune practici, instrumente și resurse disponibile.

3.3. Valul de renovare

Renovarea clădirilor, atât publice, cât și private, a fost desemnată în cadrul programului european Green Deal ca fiind o inițiativă-cheie pentru a stimula eficiența energetică în acest sector și pentru a îndeplini obiectivele. Inițiativa "Valul de renovare" se bazează pe strategia națională de renovare a clădirilor pe termen lung, pe alte aspecte ale Directivei privind performanța energetică a clădirilor și pe aspectele legate de clădiri din planurile naționale pentru energie și climă (PNEC) ale fiecărei țări din UE. Strategia identifică 3 domenii de interes: Combaterea sărăciei energetice și a celor mai puțin performante clădiri, Renovarea clădirilor publice și Decarbonizarea încălzirii și răcirii.

Cum pot municipalitățile ReHABITA să folosească resursele Valului de Renovare pentru a implica cetățenii în renovarea energetică?

	Biroul ReHABITA
De ce	• Punctul de întâlnire unde ar trebui să fie disponibile informații despre noile apeluri publice • Crearea unei liste de cetățeni interesați de renovarea energetică
Cum	• Pliante cu informații despre condițiile de obținere a subvențiilor • Ținerea la zi a listei cu condițiile necesare pentru solicitarea subvențiilor și dacă cetățenii au îndeplinit aceste condiții • Folosirea rețelei existente (raportarea obligatorie la biroul de servicii sociale, colectarea ajutorului financiar unic, Crucea Roșie cu proiect care vizitează săptămânal toți beneficiarii) pentru a ține evidența acestor informații.

	• Fiecare țară pilot ar trebui să urmeze programele și apelurile de punere în aplicare a valului de renovare; mesajul cheie este acela de a fi familiarizat cu instrumentele financiare care sprijină valul de renovare în țara dumneavoastră și de a comunica aceste instrumente financiare cetățenilor într-un mod simplu.

4. Conturarea abordării ReHABITA

Care este abordarea proiectului ReHABITA?

După cum se menționează în introducerea acestui manual, sărăcia energetică este un fenomen complex care depinde de diverși factori. Această complexitate este măsurată și monitorizată prin indicatori ai sărăciei energetice, cum ar fi tipurile de energie utilizate pentru încălzirea locuințelor, arieratele la facturile de utilități, prețurile la electricitate sau la gaz.²² Indicatorii de sărăcie energetică variază în diferite țări pilot ale proiectului. Locurile pilot ale proiectului se disting prin condițiile lor locale, la fel ca și resursele partenerilor tehnici și ale municipalităților.

Acest manual recunoaște această complexitate și, în consecință, nu oferă o abordare pas cu pas pentru a crește implicarea cetățenilor în renovarea energetică, care să fie aplicabilă în mod egal tuturor partenerilor. Condițiile naționale și locale specifice, resursele disponibile și nevoile partenerilor tehnici și ale municipalităților reprezintă provocări serioase și, foarte probabil, împiedică orice strategie uniformă care poate fi ușor de reprodus în toate țările pilot.

Ținând cont de acest lucru, manualul oferă recomandări de activități, însoțite de exemple de bune practici, și lasă partenerii de proiect să își modeleze strategia de implicare în funcție de propriile nevoi și resurse. Cu toate acestea, acest lucru nu înseamnă că anumite sfaturi nu pot fi urmate de toți partenerii. Astfel de sfaturi pot servi ca sursă de inspirație în gândirea și stabilirea unei strategii de implicare a cetățenilor. Prin urmare, în capitolul următor, prezentăm o posibilă foaie de parcurs pentru parteneri, pentru a începe campaniile de implicare a cetățenilor.

4.1. Broșuri, pliante și alte material de comunicare

CE: Broșurile, pliantele și alte materiale de comunicare vizuală și textuală vor facilita comunicarea și implicarea cu succes a cetățenilor care se află în sărăcie energetică sau sunt expuși riscului de sărăcie energetică. Acestea ar trebui să conțină informații scurte și ușor de înțeles despre sărăcia energetică, sfaturi și sfaturi privind economiile de energie și beneficiile proceselor de renovare energetică.

CUM: Există mai multe proiecte privind sărăcia energetică din cadrul programelor HORIZON și LIFE care au produs deja materiale valoroase. Vă prezentăm mai jos trei idei pentru crearea de materiale informative sub formă de broșuri sau pliante. Recomandăm ca fiecare partener tehnic, în cooperare cu municipalitatea din țara pilot, să decidă dacă aceste materiale sunt aplicabile la situația lor națională și locală. În caz contrar, partenerii tehnici și municipalitățile ar trebui să folosească aceste exemple ca sursă de inspirație și să producă propriile materiale.

UNDE ȘI CÂND: Aceste materiale pot fi distribuite de către municipalități și partenerii tehnici la evenimente și în locuri unde va fi prezentă populația țintă a proiectului ReHABITA. Aceste materiale ar trebui să fie, de asemenea, prezente la birourile de servicii sociale și distribuite în fiecare gospodărie în care se vor efectua studiile energetice (ca parte a sarcinii T3.2.).

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

---

²² Partenerii tehnici și municipalitățile sunt încurajați să consulte cu regularitate pagina web a Energy Poverty Advisory Hub (EPAH) și să urmărească actualizările privind indicatorii locali și naționali ai sărăciei energetice. Pagina web a EPAH oferă resurse valoroase pentru factorii de decizie politică, cercetători și organizații ale societății civile pentru a-și contura abordările de combatere a sărăciei energetice.

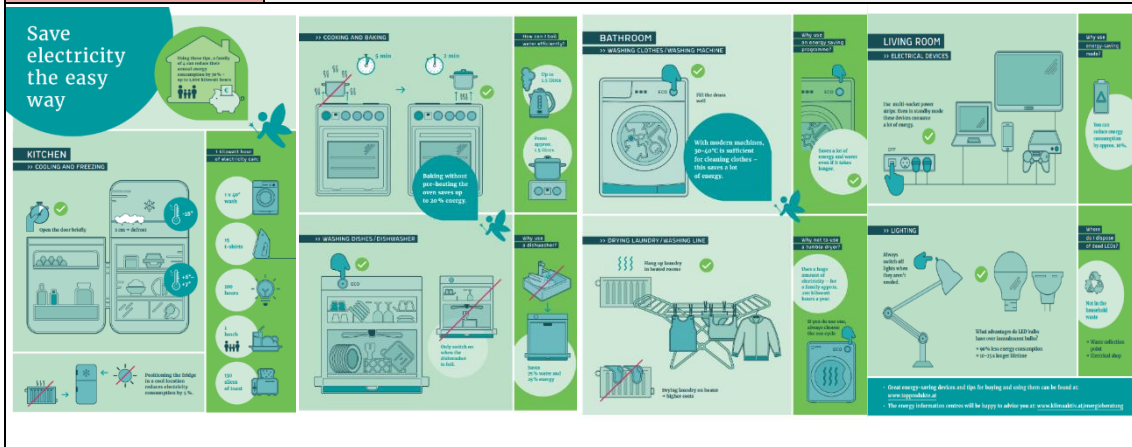
	Broșuri consultative privind renovarea energetică și economiile de energie
Proiect	POWERPOOR – Abilitarea cetățenilor săraci în energie prin inițiative energetice comune HORIZON 2020 2020-2023 Parteneri: Bulgaria, Germania, Belgia, Grecia, Luxemburg, Ungaria, Estonia, Letonia, Portugalia, Spania și Croația Coordonatori în țările ReHABITA: DOOR (HR), ZREA (LV), Sofena (BG), GOIENER (ES)
Exemple de bune practici	Măsura: 6 broșuri de consiliere privind renovarea energetică, investițiile și economiile de energie Descriere: Broșuri consultative pe 6 subiecte legate de eficiența energetică și renovări: pompe de căldură, sisteme fotovoltaice, biomasa ca sursă de încălzire, izolarea-învelișul clădirii, izolarea-fereastră și uși, colectoare solare ca sursă de încălzire. Broșurile oferă informații detaliate și calcule ale rentabilității investiției în funcție de diferiți factori (de exemplu, valoarea subvențiilor guvernamentale). Aceste broșuri sunt diseminate în cadrul unor evenimente locale și la Biroul de reducere a sărăciei energetice din Croația.
Replicarea în cadrul proiectului ReHABITA	Aceste șase broșuri oferă informații detaliate despre șase investiții de dimensiuni medii și mari în gospodării, în vederea consolidării autosuficienței și sustenabilității energetice. Deși proiectul ReHABITA se adresează beneficiarilor de servicii sociale care nu își pot permite aceste investiții, subiectele pot fi adaptate la populația țintă și iau în considerare unele investiții mici de renovare energetică care pot fi totuși eficiente. Link: https://www.door.hr/brosure/

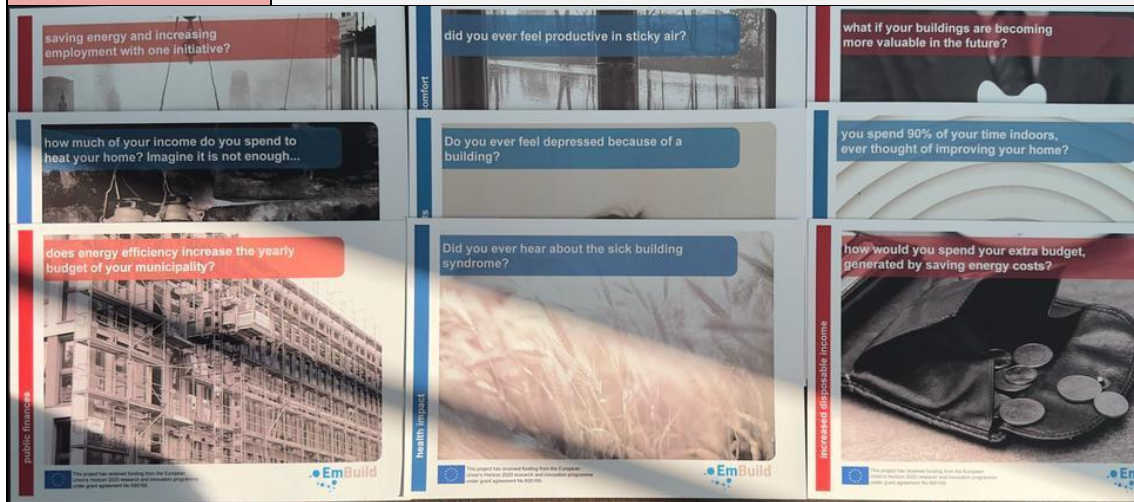
	Economisirea energiei la domiciliu - materiale vizuale pentru proprietarii de locuințe, chiriași și proprietari în diferite limbi
Proiect	Proiectul ENPOR HORIZON 2020 2019-2023 Parteneri: Austria, Croația, Estonia, Germania, Grecia, Italia, Olanda, Marea Britanie Coordonator în Croația: DOOR
Descrierea unei practici sau a unei idei	Măsură: Broșuri: Economisirea energiei la domiciliu - materiale vizuale pentru proprietarii de locuințe, chiriași și proprietari în diferite limbi Descriere: 3 broșuri cu sfaturi de economisire a energiei electrice, sfaturi de economisire a energiei termice și sfaturi de răcire pe timp de vară

	pentru cetățeni. Acestea oferă sfaturi scurte și eficiente însoțite de grafică interesantă.
Replicarea în cadrul proiectului ReHABITA	Aceste broșuri sunt scrise în engleză, turcă, germană, bosniacă-croată-sârbă, farsi, arabă, rusă și ucraineană. Partenerii din cadrul proiectului ReHABITA (cu excepția Croației) ar trebui să aibă în vedere crearea unor pliante vizuale similare pentru situația lor locală. Acestea pot fi o resursă valoroasă pentru angajații biroului ReHABITA în vederea implicării cetățenilor în renovarea energetică. Acestea sunt sfaturi și măsuri mici, dar eficiente, pentru a economisi energie și bani. Distribuirea lor prin intermediul biroului ReHABITA, serviciul social poate crea încredere și interes din partea populației țintă. Link: https://www.enpor.eu/knowledge-hub/

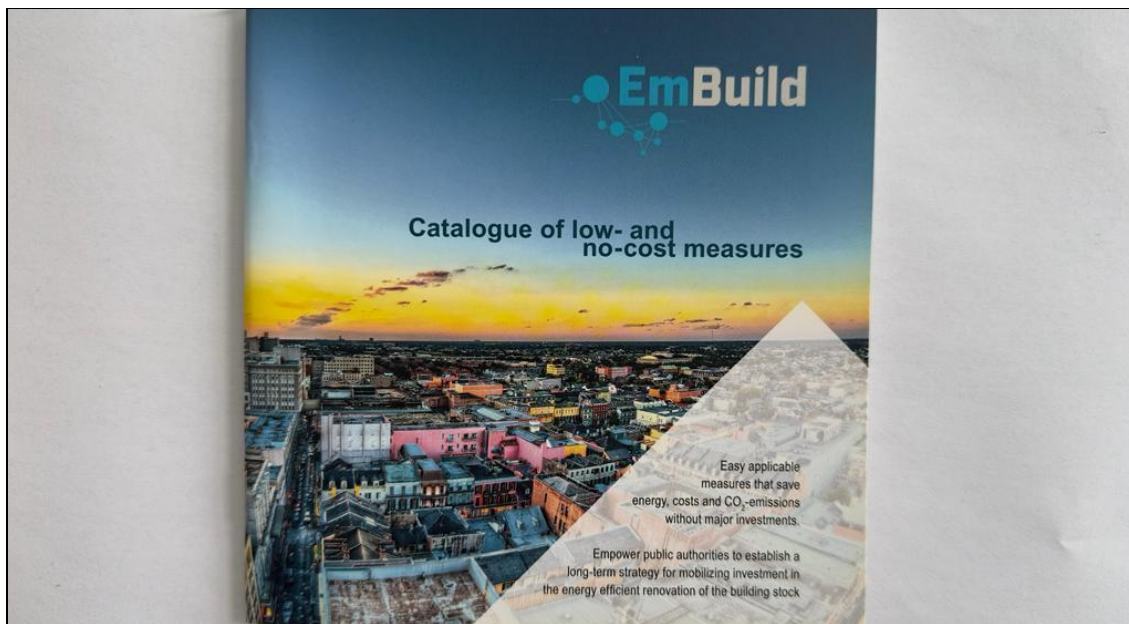

	Pliante privind încurajarea renovărilor și a economiilor de energie
Proiect	EmBuild- Abilitarea autorităților publice în vederea stabilirii unei strategii pe termen lung pentru mobilizarea investițiilor în renovarea eficientă din punct de vedere energetic a clădirilor. Horizon2020 2016-2018 Parteneri: Institutul German pentru Cooperare Internațională (GIZ), Universitatea Tehnică din München și Institutul European pentru

	Performanța Clădirilor (BPIE) - Bruxelles, precum și organizații de implementare din Slovenia, Serbia și Macedonia de Nord. Coordonator în țara pilot ReHABITA: EnEffect din Bulgaria și REGEA din Croația.
Descrierea unei practici sau a unei idei	Măsură: 12 pliante privind reducerea consumului de energie și încurajarea renovării clădirilor Descriere: Aceste broșuri conțin informații despre reducerea sărăciei energetice, îmbunătățirea calității vieții, ocuparea forței de muncă, securitatea energetică, reducerea poluării aerului, gestionarea resurselor, accesul la finanțare, reducerea emisiilor de CO2. Pliantele conțin date generale din țările care au participat la proiect, un exemplu de bune practici care pot fi reproduse și recomandări. Pliantele au fost diseminate la toate evenimentele din cadrul proiectului și la evenimentele municipale.
Replicarea în cadrul proiectului ReHABITA	Pliantele privind economiile de energie și accesul la finanțare pot fi distribuite publicului, în special cetățenilor care vizitează ghișeul unic ReHABITA, iar în acest fel, aceștia pot avea o imagine clară asupra acțiunilor pe care le pot întreprinde pentru a-și implementa proiectele de renovare. Punerea în aplicare a proiectelor de renovare va avea un impact semnificativ asupra calității vieții, asupra aspectelor legate de sănătate, dar și asupra unor aspecte mai largi, cum ar fi reducerea emisiilor de CO2 și atenuarea schimbărilor climatice.

	Catalog de măsuri cu costuri reduse și fără costuri
Proiect	EmBuild- Abilitarea autorităților publice în vederea stabilirii unei strategii pe termen lung pentru mobilizarea investițiilor în renovarea eficientă din punct de vedere energetic a clădirilor. Horizon2020 2016-2018 Parteneri: Institutul German pentru Cooperare Internațională (GIZ), Universitatea Tehnică din München și Institutul European pentru Performanța Clădirilor (BPIE) - Bruxelles, precum și organizații de implementare din Slovenia, Serbia și Macedonia de Nord. Coordonator în țara pilot ReHABITA: EnEffect din Bulgaria și REGEA din Croația.
Descrierea unei practici sau a unei idei	Măsură: 1 catalog privind măsurile cu costuri reduse și fără costuri. Descriere: Acest catalog rezumă măsurile tipice fără costuri și cu costuri reduse. În funcție de contextul specific, de tipul de clădiri și de tehnologia disponibilă, unele dintre aceste măsuri vor fi mai aplicabile decât altele. Abordarea EmBuild va fi următoarea: catalogul este publicat pe site-ul EmBuild și actualizat în permanență. În același timp, partenerii naționali EmBuild extrag acele măsuri care vor fi cele mai aplicabile de către municipalitățile lor de interes și le publică într-un format adecvat.
Replicarea în cadrul proiectului ReHABITA	Catalogul de măsuri cu costuri reduse și gratuite conține informații privind controlul energiei, sisteme de ventilație, întreținerea sistemelor de ventilație mecanică, apă caldă descentralizată, lumină electrică, sisteme de încălzire, pompe de distribuție eficientă a căldurii, care pot fi utile pentru cetățeni dacă simt nevoia să afle mai multe despre etapele de renovare și tehnologii inovatoare privind renovările eficiente.

4.2. Zile de informare/standuri

CE: Organizarea și punerea în aplicare a zilelor de informare reprezintă o modalitate excelentă de a implica cetățenii săraci în energie în activitățile ReHABITA. În acest fel, cetățenii pot fi abordați direct și încurajați să participe la renovarea energetică sau la alte programe de sprijin, dacă există. Organizarea și desfășurarea zilelor de informare extinde raza de acțiune potențială a cetățenilor vulnerabili din punct de vedere energetic sau a cetățenilor expuși riscului de sărăcie energetică dincolo de cei deja identificați prin realizarea de chestionare. Prin urmare, zilele de informare ar trebui să fie considerate ca fiind activități regulate ale birourilor ReHABITA din fiecare țară pilot.

CUM: Standurile pentru zilele de informare pot fi organizate fie ca evenimente de sine stătătoare, fie ca parte a altor evenimente. Modul în care sunt organizate zilele de informare va depinde de specificul unui anumit birou ReHABITA dintr-o țară pilot. Adică, o zi de informare poate fi implementată ca parte a unui eveniment social organizat în cadrul municipalității, care nu este o parte formală sau o activitate în cadrul proiectului ReHABITA. De exemplu, un birou ReHABITA poate avea propriul stand la o piață locală, un târg sau un festival local. Partenerii tehnici pot organiza zile de informare cu standuri privind sărăcia energetică și renovarea energetică la birourile lor sau la birourile de servicii sociale și pot include acest lucru în activitățile lor lunare sau bilunare (sau cu orice frecvență pe care o consideră adecvată) - birourile ReHABITA ar trebui să organizeze în mod regulat standuri cu informații despre proiectul ReHABITA și sărăcia energetică în general, iar aceasta ar trebui să fie una dintre activitățile lor principale.

UNDE ȘI CÂND: Zilele de informare pot fi organizate fără materiale pregătite și tipărite; cu toate acestea, recomandăm ca în cadrul evenimentelor din cadrul zilelor de informare să se distribuie broșuri sau pliante specifice de la punctul 4.1.1.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

	Zile de informare pentru cetățeni privind sărăcia energetică și economiile de energie
Proiect	Proiectul POWERPOOR – Abilitarea cetățenilor săraci în energie prin inițiative energetice comune HORIZON 2020 2020-2023 Parteneri: Belgia, Bulgaria, Croația, Estonia, Grecia, Ungaria, Letonia, Portugalia și Spania și partenerii UE - Belgia, Germania și Luxemburg. Coordonatori în țările ReHABITA: DOOR (HR), ZREA (LV), Sofena (BG), GOIENER (ES).
Descrierea unei practici sau a unei idei	Măsură: Zile de informare privind sărăcia energetică, economiile de energie, investițiile în energie pentru chiriașii și proprietarii din sectorul privat. Descriere: Fiecare țară pilot a planificat și a desfășurat mai multe zile de informare. Organizarea fiecărei zile de informare, de la ordinea de zi până la punerea în aplicare, a fost lăsată la latitudinea partenerilor locali, astfel încât să poată fi adaptată la nevoile comunității locale. În fiecare zi de informare, s-a ținut cont de grupul țintă, de context și de alți factori nemăsurabili (de exemplu, dacă a beneficiat de sprijinul unei municipalități, dacă a fost organizată în cooperare cu un alt proiect sau organizație, unde va avea loc etc.).
Replicarea în cadrul proiectului ReHABITA	Birourile ReHABITA din cadrul proiectului ReHABITA ar trebui să ia în considerare organizarea, o dată pe lună sau o dată la câteva luni, a unor zile de informare privind sărăcia energetică. Acestea se pot desfășura ca evenimente de sine stătătoare sau ca parte a unui alt eveniment. Ca și în cazul zilelor de informare din cadrul proiectului POWERPOOR, fiecare zi de informare poate avea un subiect diferit sau poate fi adaptată pentru un anumit public.

4.3. Adunări colective/întâlniri comunitare

CE: Organizați adunări comunitare (de exemplu, adunări colective, așa cum au fost organizate și desfășurate în cadrul proiectului EmpowerMed). Adunările comunitare sau adunările colective sunt adunări ale persoanelor afectate de sărăcia energetică, organizate la date și în locații specifice, de obicei într-un centru comunitar sau într-un alt spațiu public. Oamenii sunt încurajați să își împărtășească experiențele, luptele și întrebările și să își ofere reciproc îndrumări și sfaturi practice: de exemplu, sfaturi practice în chestiuni precum renegocierea datoriilor cu furnizorii, solicitarea de tarife sociale pentru energie sau afirmarea drepturilor consumatorilor în fața furnizorilor de utilități.

CUM: Organizarea de întâlniri periodice ale comunității sub formă de ședințe sau sesiuni deschise pentru ca oamenii să își împărtășească experiența și pentru ca partenerii ReHABITA să disemineze informații despre proiect și activitățile sale. Luați în considerare distribuirea de pliante informative în cadrul evenimentelor. Aceste adunări funcționează cel mai bine în grupuri de 10 până la 15 persoane afectate de sărăcia energetică. Dacă este posibil, aduceți un facilitator profesionist pentru a stimula conversația și a alimenta un mediu incluziv. Organizați mici ateliere de lucru în cadrul acestor adunări, în care persoanele aflate în sărăcie energetică vor fi gândite la cunoștințe și abilități legate de utilizarea energiei la domiciliu, interpretarea facturilor de utilități, punerea în aplicare a unor măsuri rentabile de economisire a energiei, schimbarea furnizorilor, explorarea opțiunilor de achiziție colectivă de energie și înțelegerea modului în care se pot solicita subvenții pentru reabilitarea clădirilor.

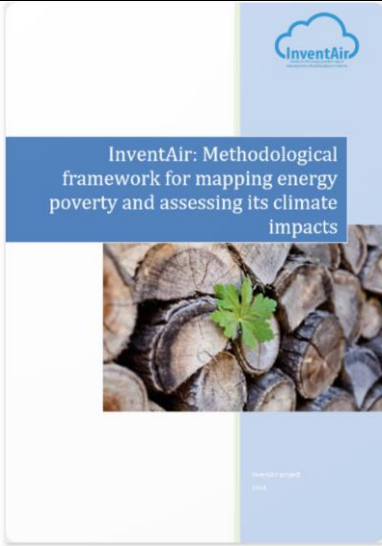
UNDE ȘI CÂND: Organizați întâlniri lunare ale comunității sau adunări colective. În cazul în care biroul ReHABITA va avea un spațiu fizic, aceasta este o modalitate bună de a-l pune în funcțiune, dacă este posibil. **Țineți cont de activitățile ReHABITA din cadrul T4.1.**

	Adunări colective
Proiect	Proiectul EmpowerMed – Abilitarea femeilor pentru a acționa împotriva sărăciei energetice în regiunea mediteraneană HORIZON 2020 2019-2023 Parteneri: Slovenia (lider), Spania, Croația , Italia, Franța, Germania și Albania. Coordonatori în țările ReHABITA: DOOR (HR), Universitat Autònoma de Barcelona (ES), De Fundacio Institut De Recerca De L'energia Catalunya (ES), Associacio Catalana D'enginyeria Sense Fronteres (ES).
Descrierea unei practici sau a unei idei	Măsură: Adunări consultative colective Descriere: Întâlniri comunitare în cadrul cărora persoanele care se confruntă cu sărăcia energetică sunt încurajate să își împărtășească experiențele, luptele, întrebările și să își ofere reciproc îndrumări și sfaturi practice.

Replicarea în cadrul proiectului ReHABITA	Organizați adunări lunare ale comunității sau adunări colective (dacă este posibil, în biroul ReHABITA). Împărtășiți informații despre proiect, activitățile sale, împărtășiți sfaturi practice și creați un mediu de susținere pentru participanți. Link: https://www.empowermed.eu/wp-content/uploads/2023/11/Collective-advisory-assemblies_STH2.pdf	

	Adunări colective	
Proiect	InventAir: Inventare ale sărăciei energetice pentru a sprijini politicile privind aerul curat în țările din Europa de Est sursa de finanțare timpul de implementare implementation time European Climate Initiative (EUKI) 09/2018 - 04/2019 Parteneri: Deutsche Umwelthilfe (DUH) e.V. Agenția pentru Energie din Plovdiv (EAP) Asociația Focus Association pentru Dezvoltare Durabilă Coordonator în țara pilot ReHABITA: Bulgaria	
Descrierea unei practici sau a unei idei	Măsura: Cadru metodologic pentru cartografierea sărăciei energetice și evaluarea impactului acesteia asupra climei Descriere: Acest document prezintă modalități de abordare a problemei intersectoriale a practicilor de încălzire necorespunzătoare și a poluării atmosferice crescute în zonele urbane și rurale din țările din Europa de Est.	
Replicarea în cadrul proiectului ReHABITA	Agencia pentru Energie din Plovdiv a fost coordonatorul proiectului și va utiliza cunoștințele și experiența acumulată în cadrul acestui proiect ca	

	instrument pentru a sprijini factorii de decizie politică locali în explorarea multiplelor efecte ale sărăciei energetice asupra mediului și climei, concentrându-se pe dezvoltarea și implementarea unor politici comune privind aerul curat și sărăcia energetică.

	Măsuri de combatere a sărăciei energetice în cadrul SECAPS - implicarea cetățenilor în procesul de creare a SECAP prin intermediul unor ateliere de lucru
Proiect	Compete4SECAP - Concurs de gestionare a energiei pentru autoritățile locale în vederea adoptării și îmbunătățirii Planurilor de acțiune pentru energie durabilă și climă HORIZON 2020 2017-2020 Parteneri: Croația, Cipru, Franța, Germania, Ungaria, Italia, Letonia și Spania. Coordonatori în țările ReHABITA: DOOR (HR), Ekodoma (LT) și EuroVértice (ES).
Descrierea unei practici sau a unei idei	Măsură: Toate mijloacele de comunicare au fost folosite pentru a obține datele necesare pentru a crea SECAP-urile cu măsuri de combatere a sărăciei energetice în cel mai bun mod posibil (e-mail-uri, telefon, discuții, ateliere de lucru, întâlniri). Prin procesul de consultări și discuții, au fost formulate o înțelegere mai detaliată și acțiuni mai concrete pentru atenuarea sărăciei energetice Descriere: Ca parte a proiectului Compete4SECAP (H2020), DOOR a lucrat la crearea a 4 SECAP-uri pentru orașele Velika Gorica, Rijeka, Zadar și Osijek. Însă doar orașele Rijeka, Zadar și Osijek au decis să accepte propunerea DOOR de a include un capitol de măsuri pentru

	combaterea sărăciei energetice (un capitol privind sărăcia energetică a fost adăugat la SECAP). În Letonia, municipalitățile pilot au fost Bauska, Kegmus, Saldus și Tukmus. În Spania, municipalitățile pilot au fost Ceuti, Cieza, Las Torres de Cotillas și Murcia.
Replicarea în cadrul proiectului ReHABITA	Abordarea ca atelier de lucru cu cetățenii pentru participarea la crearea de politici publice - în special a politicilor locale, cum ar fi SECAP

4.4. Activități online ale birourilor ReHABITA

CE: Pe lângă crearea sau reutilizarea materialelor de comunicare pentru sărăcia energetică și organizarea de zile de informare, partenerii tehnici ar trebui să definească activități online ale birourilor ReHABITA care să încurajeze implicarea populației țintă. Să înființeze și să încurajeze un grup (grupuri) de comunitate online pentru a împărtăși informații despre proiect și activitățile sale, noutăți, sfaturi și sfaturi privind eficiența energetică și renovarea, precum și pentru a consolida o abordare comunitară pentru reducerea sărăciei energetice la nivel local. Grupurile online reprezintă o platformă valoroasă pentru a disemina apelurile de participare la activitățile ReHABITA: apeluri pentru chestionare, apeluri de participare la cocrearea de foi de parcurs pentru renovarea energetică etc.

CUM: Crearea de profiluri de social media ale birourilor ReHABITA care vor disemina știri și informații despre proiect și despre sărăcia energetică în general. În plus, înființați un grup Facebook în municipalitățile locale pentru a crea o comunitate online de sprijin reciproc și de schimb de cunoștințe. Deși populația țintă a unor municipalități poate nu va avea acces la internet sau, în general, va avea un interes scăzut de a participa la activități online, grupul de Facebook despre economiile de energie și eficiența energetică poate fi un vehicul valoros pentru a ajunge la populațiile vulnerabile și pentru a le implica în activitățile ReHABITA. Grupul de Facebook poate reuni cetățeni, instituții și diverse organizații și poate promova comunitatea de sprijin reciproc și schimbul de cunoștințe, sfaturi și sfaturi pentru a aborda sărăcia energetică și renovarea energetică în comunitățile locale. Aceasta este, de asemenea, o modalitate bună de diseminare a broșurilor și a documentelor pentru responsabilizarea cetățenilor în vederea combaterii sărăciei energetice.

UNDE ȘI CÂND: Diseminarea informațiilor despre proiectul ReHABITA prin intermediul rețelelor de socializare. Creați conținut atractiv pentru social media și publicați în mod constant postări și videoclipuri. Înființați un grup pe Facebook cât mai curând posibil și diseminați informațiile pe acesta la canalul dvs. obișnuit de comunicare (atât la partenerii tehnici, cât și la municipalități). Persoana (persoanele) care lucrează la birourile ReHABITA ar trebui să actualizeze în mod regulat informațiile privind activitățile, să partajeze link-uri către materiale de învățare, să posteze apeluri de participare la diverse activități ReHABITA, să împărtășească sfaturi și sfaturi privind economiile de energie etc.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

	Video de la acțiunea Bulgariei
Proiect	POWERTY/ instrument de comunicare - video INTERREG Europe August 2019 - July 2023 Parteneri: Spania; Plovdiv; Franța; Letonia; Polonia; Marea Britanie Coordonator în țara pilot ReHABITA: EuroVértice (Spania); Agenția pentru Energie din Plovdiv (Bulgaria); Ekodoma (Letonia); IREC (Spania), FSE (Spania), Universitat Autònoma de Barcelona (Spania).
Descrierea unei practici sau a unei idei	Măsură: Video despre măsurile de eficiență energetică în clădirea publică. Descriere: Videoclipul prezintă modul în care Agenția Energetică din Plovdiv a implementat 3 instalații hibride constând în module fotovoltaice și sisteme de stocare a energiei în baterii, în trei centre de locuințe sociale deținute de municipalitatea din Plovdiv. Aceste locuințe sunt locuite de 22 de copii și tineri cu dizabilități. Videoclipul prezintă soluția de succes a PAE pentru gospodăriile sociale de a obține o cotă semnificativă de producție de energie regenerabilă care poate fi autoconsumată, reducând astfel facturile de electricitate și contribuind la decarbonizarea sistemului energetic al orașului. Link: https://www.eap-save.eu/data/videos/POWERTY_PILOT_ACTION_VIDEO_TESTIMONIAL_EAP.mp4
Replicarea în cadrul proiectului ReHABITA	Realizarea de filme video ca resursă valoroasă pentru progresul și realizările proiectului, promovarea măsurilor de eficiență energetică. Distribuirea acestuia prin intermediul biroului ReHABITA; apariția în mass-media.
	Eng. Angelina Tomova, PhD

	Grupul de Facebook Solarni klub (Clubul solar) pentru ca cetățenii să facă schimb de experiență cu privire la sistemele PV.
Proiect	On the sunny side (Na sunčanoj strani) Energy cooperative 2020 - în curs de desfășurare Parteneri: Producători locali de echipamente, furnizori și instalatori din Croația Coordonator în Croația: Cooperativa de energie verde - Zelena energetska zadruaga (ZEZ)
Descrierea unei practici sau a unei idei	Măsură: Clubul solar Facebook Descriere: Grupul de Facebook Solar Club reunește pasionații de energie solară pentru a împărtăși informații și pentru a se sprijini reciproc cu sfaturi.
Replicarea în cadrul proiectului ReHABITA	Împărtășirea de informații despre proiect, știri despre politicile autorităților locale și naționale, videoclipuri promoționale și educaționale etc. Link: https://www.facebook.com/groups/solarniklub/?locale=hr_HR

4.5. Promovarea proiectului ReHABITA prin emisiuni TV și radio

CE: Diseminarea activităților proiectului ReHABITA prin intermediul emisiunilor TV și radio locale și naționale. Populația-țintă din Gospić, Croația, va urmări mai degrabă canalele TV și posturile de radio locale și naționale decât mass-media online. În acest sens, televiziunea și radioul ar putea avea un potențial de acoperire mai mare decât mass-media online, în funcție de populația țintă a fiecărei țări pilot.

CUM: Promovarea modelelor pozitive și a poveștilor de succes prin intermediul diferitelor mijloace de comunicare în masă poate inspira încredere și poate da posibilitatea persoanelor vulnerabile să participe activ la diverse activități, promovând un sentiment de apartenență și de incluziune în comunitate. Invitați cetățenii să participe la activitățile din cadrul proiectului ReHABITA. Vizați spectacolele care vizează sau sunt destinate populației vârstnice. Cetățenii care își manifestă interesul pentru drepturile lor de consumatori consideră adesea interesant să urmărească emisiuni cu subiecte precum "cheltuieli energetice" sau "economii de energie". La DOOR, am fost martorii unei creșteri semnificative a numărului de apeluri și e-mailuri din partea cetățenilor interesați să înțeleagă renovarea energetică și integrarea surselor de energie regenerabilă. Acest răspuns pozitiv subliniază impactul mass-media în a stârni conștientizarea și implicarea, încurajând o abordare proactivă față de inițiativele durabile și orientate către consumatori.

UNDE ȘI CÂND: Partenerii tehnici și municipalitățile pot face acest lucru în cooperare sau pe cont propriu. Începeți de la începutul proiectului și actualizați periodic mass-media cu privire la activitățile proiectului.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

	Apariție la emisiunea matinală "Bună dimineața, Croația" (Dobro jutro Hrvatska)
Proiect	CEES – Community energy for energy solidarity (Energie comunitară pentru solidaritate energetică) HORIZON 2020 Parteneri: Regatul Unit, Portugalia, Franța, Croația, UE Coordonator în Croația: Cooperativa de energie verde - Zelena energetska zadruga (ZEZ)
Descrierea unei practici sau a unei idei	Măsură: Aspectul mediatic Descriere: Ca parte a proiectului CEES (H2020), partenerul croat ZEZ trebuie să efectueze un audit energetic simplu pentru 250 de gospodării cu cetățeni în vârstă și să le distribuie pachete de energie (cutii de energie).
Replicarea în cadrul proiectului ReHABITA	Invitarea cetățenilor să participe la activități - Spectacole destinate populației vârstnice Link: https://www.energysolidarity.eu/

	Apariție la emisiunea de radio matinală "Glas potrošača" ("Vocea consumatorului")
Proiect	Proiectul POWERPOOR – Abilitarea cetățenilor săraci în energie prin inițiative energetice comune HORIZON 2020 2020-2023 Parteneri: Belgia, Bulgaria, Croația, Estonia, Grecia, Ungaria, Letonia, Portugalia și Spania și partenerii UE - Belgia, Germania și Luxemburg. Coordonatori în țările ReHABITA: DOOR (HR), ZREA (LV), Sofena (BG), GOIENER (ES).
Descrierea unei practici sau a unei idei	Măsură: Aspectul mediatic Descriere: În cadrul proiectului POWERPOOR (H2020), partenerul croat DOOR a participat la o emisiune radiofonică la postul național de radio, în

	cadrul căreia am prezentat birourile de reducere a sărăciei energetice (EPAO) și serviciile pe care le oferim prin intermediul biroului.
Replicarea în cadrul proiectului ReHABITA	Promovarea biroului ReHABITA prin emisiuni radio, de exemplu, emisiuni despre drepturile consumatorilor.

4.6. Schimb de cunoștințe de la ghișeele pentru renovarea energetică

CE: Conectarea și stabilirea comunicării cu ghișeele unice deja înființate pentru renovarea energetică în țările pilot, care sunt similare biroului ReHABITA în ceea ce privește activitățile și domeniul de aplicare.

CUM: Birourile ReHABITA ar trebui să stabilească o cooperare și o comunicare cu alte birouri similare sau ghișee unice din țările lor pilot. Prin conectarea cu alte ghișee unice, se asigură transferul de cunoștințe și experiență între birouri și, la fel de important, se alătură activităților acestora pentru a disemina informații despre activitățile ReHABITA. De exemplu, birourile de reducere a sărăciei energetice ar fi trebuit să implementeze până acum diverse servicii - citirea și analiza facturilor, audituri energetice simple, consultanță privind măsurile simple de reducere a consumului de energie și de creștere a nivelului de trai, consultanță privind posibilele soluții tehnice, precum și finanțare și opțiuni de finanțare disponibile în prezent pentru gospodăriile sărace în energie. Experiența și cunoștințele lor pot fi benefice pentru înființarea și menținerea birourilor ReHABITA.

UNDE ȘI CÂND: Stabiliți comunicarea cu alte ghișee unice cât mai curând posibil și mențineți-o pe toată durata proiectului. Acestea pot fi resurse valoroase pentru a dobândi materiale de învățare, de formare și informative, conexiuni cu părțile interesate și pentru a li se alătura în activitățile lor.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

	Crearea și aplicarea unui ghișeu dedicat serviciilor de renovare a locuințelor
Proiect	Proiect PadovaFIT Expanded Programul de cercetare și inovare HORIZON 2020 Perioadă de implementare 2019 - 2022 Parteneri: Italia, Germania, România și Bulgaria Coordonator în țara pilot ReHABITA: Bulgaria - Agenția pentru Energie din Plovdiv
Descrierea unei practici sau a unei idei	Măsură: Energy Info Desk (Biroul de Informare privind energia) Descriere: Acest Birou de Informare a fost creat pentru ca cetățenii din Municipiul Ploiești să obțină tot sprijinul necesar pentru implementarea proiectelor de Surse Regenerabile și Eficiență Energetică, dar și pentru a

	oferi cetățenilor vulnerabili acces la finanțare pentru implementarea de SRE și EE, prin elaborarea, în mod gratuit, de studii de fezabilitate, termografii și certificate de performanță energetică. AE3R a fost o punte de legătură între autoritățile publice și cetățenii de rând.
Replicarea în cadrul proiectului ReHABITA	Agenția pentru Energie din Plovdiv este o țară pilot în cadrul proiectului ReHABITA și poate folosi cunoștințele și experiența acumulată pentru înființarea OSS.

	Birou de informare privind energia
Proiect	AE3R - crearea unei agenții de energie în județul Prahova Intelligent Energy Europe (Energie inteligentă Europa) 2009-2012 Parteneri: Municipiul Ploiești și județul Prahova Coordonatori în țările ReHABITA: Municipiul Ploiești
Descrierea unei practici sau a unei idei	Măsură: Birou de informare privind energia Descriere: Acest birou de informare a fost creat pentru ca cetățenii din Municipiul Ploiești să obțină tot sprijinul necesar pentru implementarea proiectelor de surse regenerabile de energie și eficiență energetică, dar și pentru a oferi cetățenilor vulnerabili acces la finanțare pentru implementarea de proiecte de SRE și EE, prin elaborarea gratuită de studii de fezabilitate, termografii și certificate de performanță energetică. AE3R a fost o punte de legătură între autoritățile publice și cetățenii obișnuiți.
Replicarea în cadrul proiectului ReHABITA	Folosind modelul anterior utilizat în proiectul IEE, Biroul de informare va fi dezvoltat în continuare într-un ghișeu, conceput special pentru cetățenii vulnerabili care pot obține sprijin din partea AE3R, dar și din partea tuturor departamentelor din cadrul Primăriei Ploiești care sunt implicate în procesul de renovare.

	Înființarea unui OSS (One Stop Shop) – Ghișeu- pentru a promova programele de renovare energetică pentru cetățeni
Proiect	Proiectul FIRESPOL - Instrumente financiare în proiecte de energie regenerabilă Interreg Europe 2018-2022 Parteneri: Spania, Irlanda, Germania, Letonia, Polonia și Croația Coordonator în țările ReHABITA: Fondul pentru protecția mediului și eficiență energetică (HR), Ministerul Protecției Mediului și Dezvoltării Regionale (LV).
Descrierea unei practici sau a unei idei	Măsură: Ghișeu online pentru proiecte RES și EE Descriere: Înființarea OSS pentru ca cetățenii să aplice pentru programele croate de renovare energetică - întâlnire cu cetățenii pentru a pregăti documentația pentru apelurile publice
Replicarea în cadrul proiectului ReHABITA	3 țări pilot în cadrul proiectului FIRESPOL sunt acum țări pilot în cadrul ReHabita. Luați în considerare transferul de cunoștințe și schimbul de experiență între OSS și biroul ReHABITA. Fondul pentru protecția mediului și eficiență energetică este organismul de punere în aplicare a apelurilor publice pentru renovarea energetică. Reproducția acțiunilor Fondului către cetățeni - organizarea unei întâlniri pentru pregătirea documentației pentru apelurile publice deschise în cadrul Programului de renovare energetică

	Înființarea Biroului de reducere a sărăciei energetice (EPOA)
Proiect	POWERPOOR - Abilitarea cetățenilor săraci în energie prin inițiative energetice comune HORIZON2020 2020-2023 Parteneri: Belgia, Bulgaria, Croația, Estonia, Grecia, Ungaria, Letonia, Portugalia și Spania și partenerii UE - Belgia, Germania și Luxemburg. Coordonatori în țările ReHABITA: DOOR (HR), ZREA (LV), Sofena (BG), GOIENER (ES).
Descrierea unei practici sau a unei idei	Măsură: înființarea unui birou local de reducere a sărăciei energetice Descriere: Obiectivul principal al Birourilor de reducere a sărăciei energetice (EPAO) este de a ajuta cetățenii să atenueze sărăcia energetică în locuințele lor. Acest lucru se realizează prin intermediul mai multor servicii - citirea și analiza facturilor, audituri energetice simple, consultanță cu privire la măsuri simple de reducere a consumului de energie și de creștere a nivelului de trai, consultanță cu privire la posibilele soluții tehnice, precum și cu privire la opțiunile de finanțare disponibile în prezent pentru gospodăriile sărace în energie. În total, există 22 de birouri de reducere a sărăciei energetice; 2 în Bulgaria (Sofia, Plovdiv), 2 în Croația (Zagreb, Križevci), 1 în Estonia (Tallinn), 6 în Grecia (Messini, Souli, Almyros, Tripoli, Aspropyrgos, WeEnCoop Thessaloniki), 2 în Ungaria (Józsefváros, Terézváros), 1 în Letonia (Jelgava), 3 în Portugalia (Ermesinde, Lisabona și Mértola) și 5 în Spania (regiunea Tolosaldea, REC Hernani, Tierra Estella, regiunea Oarsoaldea, Bergara).
Replicarea în cadrul proiectului ReHABITA	Biroul ReHABITA și POWERPOOR EPAO - proiect înfrățit - schimb de cunoștințe 4 țări pilot în cadrul proiectului POWERPOOR sunt acum țări pilot în cadrul ReHABITA

4.7. Cooperare cu organizațiile caritabile și ONG-uri locale

CE: Stabilirea comunicării și cooperării cu organizațiile caritabile locale și naționale, cu consiliile sau comitetele locale și cu ONG-urile locale și naționale.

CUM: Birourile ReHABITA ar trebui să stabilească o cooperare și o comunicare cu organizațiile caritabile locale și naționale, cu consiliile sau comitetele locale și cu ONG-urile locale și naționale. Este posibil ca organizațiile de caritate (cum ar fi Crucea Roșie și Caritas) să aibă deja anumite activități implementate în cartierele care vor fi în centrul atenției proiectului ReHABITA. În mod similar, ONG-urile locale și naționale pot desfășura activități similare. Biroul ReHABITA ar trebui să ia în considerare posibilitatea de a se alătura acestora pentru a face schimb de informații cu privire la activitățile proiectului. Municipalitățile pot lua în considerare finanțarea unor simple

"cutii de energie" care să conțină becuri LED și benzi de protecție împotriva proiectelor care pot fi administrate prin activități comune. De exemplu, ONG-urile locale pot însoți lucrătorii din domeniul serviciilor sociale sau organizațiile de caritate în vizitele lor regulate la gospodăriile aflate în sărăcie (energetică) și pot livra și aplica aceste cutii de energie. Vizitele pot fi, de asemenea, folosite pentru a disemina obiectivele și activitățile proiectului ReHABITA și pentru a organiza ateliere de lucru la fața locului/ad-hoc privind economisirea energiei.

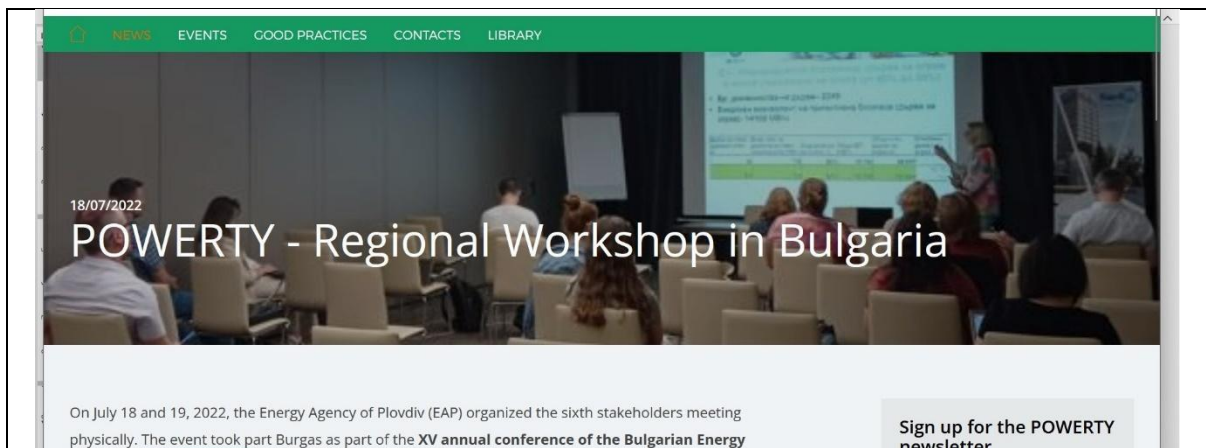
UNDE ȘI CÂND: Partenerii tehnici și municipalitățile ar trebui să cartografieze organizațiile de caritate și ONG-urile la începutul activităților de implicare și să stabilească o cooperare, dacă există o posibilitate, cât mai curând posibil. Angajații biroului ReHABITA ar trebui să participe în mod regulat la întâlnirile consiliilor sau comitetelor locale de cartier și să împărtășească informații despre activitățile proiectului.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

	Vizite ale ONG-urilor și ale organizațiilor caritabile la gospodăriile sărace în energie
Proiect	Proiectul ACHIEVE - Acțiuni în gospodăriile cu venituri mici pentru îmbunătățirea eficienței energetice prin vizite și diagnostic energetic Programul "Energie inteligentă - Europa" (Intelligent Energy Europe Programme (EIE)) 2014-2017 Parteneri: Comité de liaison des énergies renouvelables (CLER) - FR, Severn Wye Energy Agency (SWEA) - UK, Caritasverband Frankfurt e.V. CARITAS - DE, Focus društvo za sonaraven razvoj (FOCUS) - SI, Energy Agency of Plovdiv (EAP) - BG, Groupe Energies Renouvelables, Environnement et Solidarités (GERES) - FR, Institut de l'Ecologie en Milieu Urbain (IDEMU) - FR Coordonator în țara pilot ReHABITA: EAP (BG)
Descrierea unei practici sau a unei idei	Măsură: vizite la domiciliu, audituri energetice Descriere: Proiectul a sprijinit identificarea gospodăriilor care sunt cele mai vulnerabile la sărăcia de combustibil și colaborarea cu acestea pentru a pune în aplicare măsuri adecvate de reducere a consumului de energie și a costurilor. Voluntarii - șomeri de lungă durată și studenți - au fost mobilizați pentru a desfășura o campanie de amploare de vizite la domiciliu în gospodăriile care au dificultăți în a-și permite să facă față nevoilor energetice de bază. Scopul vizitelor a fost de a analiza împreună cu gospodăriile consumul de energie și apă și de a identifica acțiunile zilnice care pot avea un impact real asupra reducerii acestuia. De asemenea, vizitele au oferit gospodăriilor posibilitatea de a instala mici echipamente eficiente din punct de vedere energetic și de economisire a apei.

Replicarea în cadrul proiectului ReHABITA	Aceeași abordare - vizite la domiciliu, efectuarea unui audit energetic simplificat, consiliere privind economiile de energie/apă/costuri în cartierele ReHABITA cartografiate împreună cu ONG-urile locale și organizațiile caritabile.

	Atelier regional în Bulgaria
Proiect	POWERTY - atelier / adunare INTERREG Europa august 2019 - iulie 2023 Parteneri: Spania; Plovdiv; Franța; Letonia; Polonia; Marea Britanie Coordonator în țara pilot ReHABITA: EuroVértice (Spania); Agenția pentru Energie din Plovdiv (Bulgaria); Ekodoma (Letonia); IREC (Spania), FSE (Spania), Universitat Autònoma de Barcelona (Spania).
Descrierea unei practici sau a unei idei	Măsură: Adunarea colectivă a comunității Descriere: Atelier regional privind economiile de energie, investițiile în energie, sărăcia energetică pentru cetățeni, autorități locale și naționale, autorități publice, asociații de proprietari de locuințe/cetățeni și agenții energetice, asociații din industria H&C și RES, precum și actori bancari și financiari. Link: https://projects2014-2020.interregeurope.eu/powerty/news/news-article/14997/powerty-regional-workshop-in-bulgaria
Replicarea în cadrul proiectului ReHABITA	Organizarea de ateliere de lucru regionale/întâlniri comunitare/asamble colective pentru a face schimb de informații cu privire la activitățile/dezvoltarea proiectului; crearea unui mediu de susținere pentru participanți.

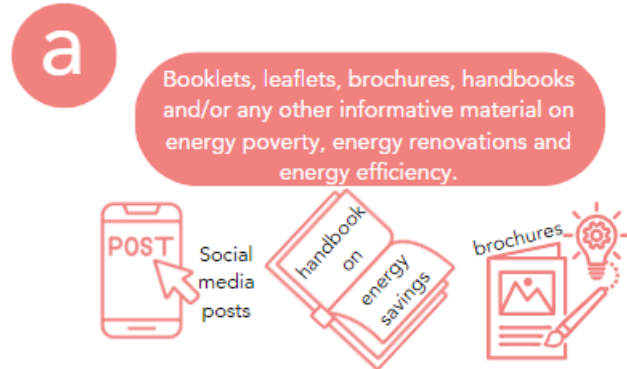
	Vizite ale ONG-urilor și ale organizațiilor de caritate (cum ar fi Crucea Roșie) la gospodăriile sărace în energie.
Proiect	Proiectul REACH - Reducerea consumului de energie și schimbarea obiceiurilor Programul "Energie inteligentă - Europa" (EIE) 2014-2017 Parteneri: Bulgaria, Slovenia, Macedonia de Nord și Croația Coordonator în țările ReHABITA: DOOR (HR), EAP (BG)
Descrierea unei practici sau a unei idei	Măsură: vizite la domiciliu Descriere: ONG-urile au efectuat vizite la domiciliu la gospodăriile identificate, au revizuit aparatele și au instalat becuri cu LED, benzi de protecție împotriva tirajelor, panouri reflectorizante în spatele radiatoarelor și aeratoare.
Replicarea în cadrul proiectului ReHABITA	Luați în considerare aplicarea aceluși vizite la domiciliu sau a unor vizite similare cu cutii de energie în cartierele ReHABITA cartografiate cu ONG-uri locale și organizații de caritate.

5. Stabilirea unei strategii de implicare a cetățenilor

RESURSE

Un început rezonabil pentru strategia de implicare este evaluarea resurselor de care dispuneți. Resursele dvs. vor determina etapele disponibile..

De exemplu, este posibil ca unii parteneri să aibă deja suficiente materiale informative, cum ar fi broșuri sau pliante privind economiile de energie, renovările energetice sau sărăcia energetică, pe care le pot folosi pentru a implica populația țintă în activitățile ReHABITA. Unele material pot fi refolosite în aceste scopuri, în timp ce altele vor trebui adaptate.

Determinați cum puteți utiliza cel mai bine resursele, astfel încât acestea să servească scopurilor proiectului. Alegeți ceea ce aveți deja la dispoziție, fie că este vorba de materiale, de conexiunile/rețelele dvs. sau de angajații biroului ReHABITA, ca punct de plecare.

Pe de altă parte, este posibil ca unii parteneri să nu dispună de resurse, cum ar fi materiale gata de utilizare sau angajați disponibili, dar să aibă o rețea extinsă de contacte cu alte ONG-uri, autorități naționale și locale și organizații internaționale care fie efectuează vizite regulate la domiciliu, fie au alte forme de contact cu populația vizată.

Competences, skills, financial resources and available time the ReHABITA office employees/volunteers to work with vulnerable groups

POPULAȚIA ȚINTĂ

În afară de resursele disponibile, profilul populației țintă va fi la fel de important. Un accent pus pe activitățile din social media nu va avea, probabil, același succes ca și vizitele la domiciliu sau alte activități similare în persoană, dacă populația dvs. țintă este formată în principal din pensionari care, în general, nu utilizează social media la fel de mult ca populația tânără. Determinați ce activități vor avea cel mai bun răspuns din partea populației dumneavoastră țintă.

PRIMII PAȘI

Indiferent de resursele pe care le aveți și de populația țintă, există câțiva pași pe care toți partenerii sunt încurajați să îi urmeze la începutul campaniei de implicare.

Startul unei campanii online

Creați conținut interesant, gata să fie difuzat prin intermediul rețelelor sociale. Dacă aveți deja broșuri, pliante sau fluturași interesanți, luați în considerare posibilitatea de a le aplica drept conținut pentru social media. Există numeroase opțiuni. Creați conținut cu informații despre sărăcia energetică și despre renovările energetice, precum și sfaturi simple și trucuri și sfaturi privind eficiența energetică. Publicați în mod regulat despre obiectivele, activitățile și scopurile proiectului și anunțați deschiderea și serviciile biroului ReHABITA..

Creați un grup de sprijin pe Facebook

Puteți face schimb de informații, sfaturi și ponturi pentru a aborda problema sărăciei energetice și a renovărilor energetice în comunitățile locale. Grupul de pe Facebook este o oportunitate excelentă pentru crearea unei comunități online de sprijin reciproc și de schimb de cunoștințe, în care membrii își pot exprima îngrijorările, întrebările și ideile. Prin cultivarea unui grup de Facebook dinamic, puteți crea o comunitate de sprijin reciproc și de schimb de cunoștințe care poate fi mai ușor de reprodus ulterior în persoană, în biroul ReHABITA, sub forma unor întâlniri comunitare.

Creați un flyer sau un one-pager

Creați un pliant sau un one-pager cu informații despre proiectul ReHABITA, birou și activități. Contactați administratorii clădirilor, companiile de utilități și reprezentanții clădirii cereți să difuzeze pliantul prin poștă sau prin contact personal cu locatarii. Aceasta poate fi o bună introducere despre proiect pentru populația țintă, mai ales dacă populația țintă este formată în principal din persoane în vârstă și pensionari. Aceștia vor fi mai receptivi la informațiile despre proiect dacă acestea le sunt oferite de persoane pe care le cunosc deja, cum ar fi reprezentanții clădirii.

Diseminarea materialelor în zilele de informare

O modalitate de diseminare a materialelor și de informare a populației țintă cu privire la proiect și la activitățile sale este reprezentată de un stand la un eveniment sau de organizarea unei zile de informare ReHABITA. Cu toate acestea, acest lucru poate fi foarte dificil de organizat în acest moment sau nu există evenimente similare care au loc în municipiul dumneavoastră în acest moment.

ONG-urile și organizațiile caritabile, cum ar fi Crucea Roșie, pot vizita deja în mod regulat cartierele și populațiile vizate. Dacă aveți deja o legătură stabilă, luați în considerare posibilitatea de a vă alătura acestora în vizitele lor și distribuiți pliante sau pagini unice despre proiect, împreună cu broșurile, pliantele și manualele, dacă acestea sunt disponibile. În unele cazuri, s-a dovedit a fi eficient să le oferiți locatarilor, în timp ce participă la aceste vizite, simple "cutii de energie" (care conțin becuri LED, benzi de protecție împotriva tirajelor etc.).

6. Concluzie

"Schimbul de experiență cu diferite părți interesate poate aborda problema comunicării și a includerii cetățenilor vulnerabili în soluționarea fenomenului de sărăcie energetică."

Conectați-vă cu universul proiectelor LIFE și HORIZON 2020:

